

Gradski muzej u Pakracu

Muzej grada Pakraca smješten je u staroj zgradi općine Pakrac u ulici marseala Tita, koja je prostorije u ovoj zgradi rabila sve do godine 1953. Tada se dovršila gradnja nove zgrade u koju se preselile skoro sve važnije ustanove u Pakracu.

Zgrada u kojoj je smješten današnji muzej je sazidana u godini 1771., što se vidi na samom pročelju zgrade. Na dan 27.VII.1954. otvoren je Muzej narodne revolucije u Pakracu, koji je opet do dana 13.IX.1955. preuređen za gradski muzej.

Prilikom proslave otvorenja muzeja u god. 1954. otkrivena je spomen ploča palim u NOB-u prosvjetnim radnicima i učenicima učiteljske škole u Pakracu, a na dan otvorenja Gradskog muzeja u Pakracu otkrivena je spomen kosturnica u blizini muzeja. Model za ovu je izradio umjetnik Vanja Radauš. Ispod spomenika, koji se sada nalazi ispred Gradske općine su pokopane kosti 66 palih boraca minulog rata. Kostiju su bile par dana izložene u donjim prostorijama muzeja, a 12.IX.1955. bile su svečano prenešene u spomen-kosturnicu. Na dan otvorenja muzeja bila je u Pakracu otvorena i prva gospodarska izložba.

U inicijativnom odboru za osnutak muzeja u Pakracu bili su ovi drugovi: Karla Rehak, načelnik prosvjetnog odjela, Duško dr. Novaković, advokat, Slavko Grund, učitelj i Pero Canak, činovnik kot. suda.

U prvoj godini djelovanja muzeja pod imenom Muzeja narodne revolucije bile su u prvom katu zgrade uredjene tri prostorije te su u staklenim vitrinama bile izložene slike iz NOB-a, razno oružje, te brošure i dokumenti. Kada je god. 1955. otvoren Gradski muzej, uredjena je prva prostorija za sve stvari iz NOB-a, srednja kao ured u u kojem su bili izloženi razni albumi i neke slike, u trećoj prostoriji su izloženi bili u staklenim vitrinama razni predmeti sakupljeni tokom godina iz Učiteljske škole u Pakracu, više staklenih predmeta i posudja, koje je bilo izradjeno u nekadašnjoj tvornici stakla na Zvečevu. Dalje su izloženi razni predmeti, koji su iskopani na mjestu stare pakračke tvrđave. Izloženi su i Slavonski banovci /U Pakracu je radila kovnica novca u 13. vijeku/, koje je uspio sačuvati pok. opć. blagajnik Antun Margetić. Isti je sačuvao i originalnu ploču bakroreza staroga Pakraca, koja je bila odbačena. /Kopija iste priložena je ovom članku/. Na zidu su slike raznih ruševina iz okoline Pakraca, kao gradina Caklovac i ostale. Dalje su slike iz staroga Pakraca te rijetke originalne fotografije sa veleizdajničke parnice iz god. 1908., ormari sa starim knjigama, te vitrine sa narodnim nošnjama iz ovoga kraja, te primjerak Mirosavljevskog evanđjelja.

Za Gradski muzej, koji je otvoren u godini 1955. u Pakracu najviše se zalagao drug Branko Manojlović tadašnji inspektor predvojničke obuke. Za uredjenje muzeja bili su zaduženi Dr. Duško Novaković, advokat te Ivan Bartovski, učitelj na radu prosvjetnog odjela tadašnjeg kotara Pakrac. Obojica su muzeju predali više zanimljivih rijetkih predmeta.

U godini 1957. uredjene su i prizemne prostorije, tako sada cijela zgrada potpuno služi potrebama muzeja.

Prvi čuvar muzeja bio je Osman Šahović, umir. oficir J.A.A. sada je Vaso Slavujević. Upravitelji muzeja su bili: Dr. Duško Novaković, Marija Strbad, direktor Učiteljske škole, a sada je Mirko Prodanović.

U Zagrebu, 12. veljače 1958

Ivan Bartovski
na radu u Skol. muzeju u Zagrebu